



PRAMĚŇ

Ročník XI

Február 2013

Cena 0,40 €

MYŠLIENKY SV. JÁNA ZLATOÚSTEHO O VÝCHOVE DETÍ

Dňa 27. januára si svätá pravoslávna Cirkev pripomenula udalosť Prenesenia pozostatkov (moščí) sv. Jána Zlatoústeho. Ján Zlatoústý po grécky Chryzostomos bol veľký učiteľ a hierarcha Cirkvi, ktorý zomrel v r. 407 v meste Comana na mieste exilu, do ktorého bol odsúdený vďaka intrigám cisárovnej Eudoxie za smelé vyčítanie zlovykov, ktoré panovali v Konštantínopole v cisárskom sídle. Prenesenie jeho čestných pozostatkov z Comany do Konštantínopola sa udialo v r. 438, tridsať rokov po smrti svätca, keď panoval syn Eudoxie, cisár Theodosius II. (408-450).

Chcel by som priblížiť niekoľko myšlienok z diela tohto vzácného a výnimočného človeka, pretože ich hĺbka sa nás týka dnes tak, ako pred 1600 rokmi. Človek nemusí byť detský psychológ, aby zistil, koľko ťažkostí majú dnešní rodičia a aký žalostný je duševný stav dnešných detí, aké sú rozmazané, agresívne, nezodpovedné, ako vyslovene neúctivé k starším, ako prejavujú kompletnú ľahostajnosť k majstrovským umeleckým dielam a literatúre, lačno konzumujú mládežnícku subkultúru, ktorá sa na Západe nazýva - „kultúrou rocku - sexu - drog“, ako sú závislé na peniazoch, bohatstve, materiálnych



potrebách k dosiahnutiu úspechu ... Ale asi najviac smutné je to, že sa objavuje akýsi pocit fatálneho zlyhania u dospelých vo vzťahu k deformitám mládeže. Hovoria, že sa nedá s tým nič robiť, je taká doba, sú také okolnosti, dnes sú také deti. ... Všetci sa predsa drieme do roztrhania tela, len aby sme im, mladým, zabezpečili dôstojný život. Odkiaľ máme nájsť čas a silu aj na duchovné vzdelávanie a výchovu?

Šestnásť storočí pred nami takýchto „materiálne založených“ rodičov poučal sv. Ján Zlatoústý. „Často mnoho otcov robí všetko pre svojho syna, aby mal dobrého koňa, nádherný dom

alebo drahé nehnuteľnosti, ale o to, aby mal dobrú dušu, sa stará iba málokto z nich. Práve **tým sa narúša celý svet, celá spoločnosť**“ (Homília 60).

Všimnite si, že veľký učiteľ Cirkvi neváhal dať problému zlého rodičovského vychovávanie celospoločenskú vážnosť. Môže normálne existovať celé spoločenstvo ľudí na zemi, môže, ako hovorí Zlatoústý, „život prežiť“, ak stovky miliónov rozpuštených a nevychovaných detí vyrastú a stanú sa neľudskými, ba až zverskými dospelými?

„Preto je potrebné zamerať sa na to, aby deti boli bohatými nie striebrom a zlatom a podobne, ale aby boli bohatšie v zbožnosti, rozumnosti a ďalších cnostiach, aby netúžili po prepychu“.

Tieto slová jasne vyvracajú súčasnú ideológiu spotreby, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby ľudia od útleho veku pociťovali potrebu po mnohosti, prepychu, aby sa s dospievaním u nich stále viac prejavoval smäd po bohatstve, potešení, pohodlí, prepychu, aby zajtra chceli to, na čo dnes ani nepomysleli - a tak ďalej do nekonečna. Alebo skôr, do hrobu.

Bez ohľadu na duchovne škodlivé ideológie počas histórie sú na prvom mieste, tvrdil Ján Zlatoústý, za výchovu detí zodpovední rodičia. „Vari

som nedal tvojho syna od počiatku žiť s tebou, - spýta sa Boh, - neustanovil som ťa jeho učiteľom, vychovávateľom, správcom a vodcom? Nedal som do tvojich rúk všetku moc nad ním? Akú môžeš mať výhovorku, ak si nevšímaš jeho neposlušnosť? Čo povieš na to? To, že je už bezuzdný a tvrdohlavý? Ale to si mal predvídať na začiatku, keď bol schopný sa obmedziť a bol ovládateľný, mal si ho poučať, čo je správne, potrestať jeho duševné poklesky. Veď hovorí múdry: „Máte synov? Učte ich a ohýbajte ich krk v ich mladosti“ (Kniha Sirachova. 7: 25).



Sv. Ján dáva príklad zo Starého zákona - kňaza Eliho, ktorého Boh potrestal za nedostatok prítomnosti vo vzťahu k dospelým synom (!). Pre dnešných rodičov, ktorí sa obávajú prísne vychovávať deti, pretože je teraz v móde tzv. „nedirektívna pedagogika“, je tento príklad viac ako aktuálny. „Mal dvoch synov tento Eli, ktorí sa oddali páchaniu zla. Neviedol a nenapomínal ich, alebo ak aj napomínal, tak nie s dostatočnou silou a s náležitou starostlivosťou. Nestačí však iba povedať, alebo povzbudiť, ale človek musí vstúpiť veľký strach, aby zastavil nedbanlivosť mladosti. Podobne vychovávajú svoje deti aj mnohí dnešní otcovia: Pretože sa nechcú nejako dotknúť svojich synov, žijúcich bezstarostne a neslušne, často potom vidia, ako ich deti končia páchajúc ťažké trestné činy, sú odsúdení do väzenia, dokonca si v beznádeji siahajú na život. Lebo, ak ich nechceme trestať, prilipnú k zlým a skazeným ľuďom, priečia sa všeobecným zákonom a sú potrestaní pred očami všetkých, po takom procese končiacom na súde rozsudkom sa často hanbí a trpí celá rodina. A tak, ak sa my nestaráme o deti, potom ich vystavujeme zbytočnému nebezpečenstvu až životným tragédiám, ktoré často končia úplným pádom do priepasti hriechu“.

Nie je to nič nové pod slnkom! Z vyššie uvedeného citátu je zrejmé, že zástancovia „nedirektívnej“ pedagogiky sa vyskytovali už v IV. storočí.

Vyskytovali sa aj takí rodičia, ktorí, rovnako ako dnes, sa snažili zrieť zodpovednosti za výchovu detí, s odkazom na absurditu a márnosť výchovného úsilia. „Nehovor mi, že je nemožné obmedziť mladosť. Všetko zlo pochádza z našej nesvedomitosti, pretože od samého začiatku, už od raného veku, nevedieme deti k zbožnosti. Často ich pustíme na diskotéku, či do kina, no do chrámu ich málokedy nútíme ísť“.

V súčasnosti často počuť od pravoslávnych rodičov, že sa boja prikázať svojim deťom, aby chodili do chrámu. Takto ich však môžeme odbiť od chrámu na celý život. A ak sa sami neprinútia? Prídu? Kto vie - možno prídu, alebo nie!!! A ak neprídu, aká sila ich v dnešnej životnej realite ochráni pred morálnym pádom?

Sv. Ján bol obzvlášť tvrdý na otcov, ktorí zanedbávali výchovu detí. Je ťažké si predstaviť, čo by povedal mnohým dnešným otcom! „Ako sa odvažuješ - pýtal sa nahnevane, - nazývať sa otcom, keď takto zrádzaš vlastné dieťa a nechávaš ho rásť v hriechnosti a nevychovanosti?“ „Ak vidíte kohokoľvek, že ubližuje, či bije vaše dieťa, či sa nenazlostíte, ba priam častokrát nerozzúríte, až do nepričetnosti a okamžite sa nevrháte ako dravá zver na toho človeka, len aby ste svoje dieťa uchránili? A keď vidíte, ako diabol každý deň premôže vaše dieťa, ako ho démoni vlečú k hriechu, akosi sa nebojíte, a neodvádzate svojho syna od toho divokého zvierata, diabla“.

Dnes je veľmi nepopulárne vychovávať svoje deti v strachu. Hovorí sa, že v žiadnom prípade ich nesmieme strašiť akýmkoľvek trestom, a tobôž trestom Božím. Sv. Ján Zlatoústý mal opačné názory.

„Ak by strach nebol blahom, potom žiadni otcovia by nezverovali deti vychovávateľom a učiteľom v školách, ani by nejestvovali mestské rady so správcami mesta. Nič tak nepotlačuje hriech a nič nedáva rásť cnostiam viac než **nepretržitý strach - bázeň**. Preto, kto nežije v strachu - bázni, ten nemôže byť cnostný. Ak by strach, čiže bázeň nebola dobrá, Christos by nepovedal toľko mnohých a zdĺhavých poučení o večnom trápení a mučení pre hriechnikov. Strach nie je nič iné ako múr a oplotenie pred hriechom“ (Homília 48).

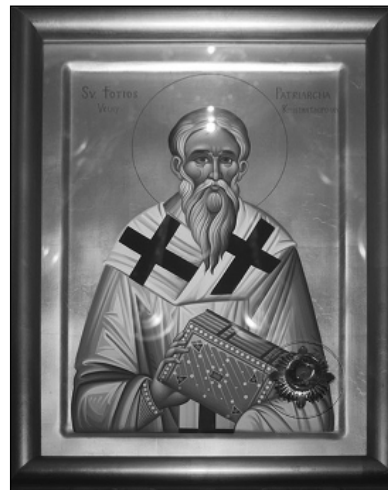
Na záver ešte jedno poučenie pre nás, rodičov XXI. stor.: „Hoci by celý náš život bol nábožný a spravodlivý, budeme kruto trestaní na poslednom súde, ak sa nestaráme zo všetkých síl a možností o spásu duší našich detí. Deti – tie nemáme náhodou. Sú darom Božím. **Sme zodpovední za ich spasenie**“.

spracoval jerej Marek Gubík



z Medzilaboriec. Naša radosť bola dokonalá aj tým, že určité vstupy na liturgii spievali práve oni. Bolo to niečo úžasné!

Do srdca sa natíska myšlienka kánona Paschy: „Radostiju druh druhu obimem...“. Naplnené tohto paschálneho zvolania boli aj slová obidvoch vladykov v závere a zároveň boli aj svetlým výhľadom do budúcnosti, po akej sme už dávno túžili. Bolo jednoznačné, že je to úprimné a srdečné, plné túžby z obidvoch



strán – túžby začať písať novú, Bohom požehnanú históriu našej miestnej Cirkvi. K tomu určite patria aj takéto a podobné spoločné modlitebné stretnutia, ktoré každému pridávajú nekonečné odhodlanie, silu, radosť a povzbudenie.

Ďakujeme vladykom – Jurajovi i Rastislavovi a želáme im Božiu milosť, zdravie, silu, múdre rozhodnutia, aby im Boh pomohol naplniť ich predstavy, aby spoločne dovedli všetkých k spoločnému cieľu – k spásu.

Katedrálny zbor sv. Rastislava v Michalovciach

POŽEHNANÝ DEŇ

Dlhoočakávané sa stalo skutočnosťou, keď 9. februára 2013, pri príležitosti osláv celosvetového dňa BPM – Syndesmos na Slovensku, vstúpil z Božej vôle do katedrálneho chrámu sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach Jeho Vysokopreosvietenosť vladyka Rastislav, arcibiskup prešovský a Slovenska. Táto chvíľa pohla mnohých až k slzám. Vladykovia Rastislav a Juraj, kňazi, diakoni, veriaci, mládež z oboch eparchií, zástupcovia mládeže z Čiech, spoločne celá Cirkev českých zemí a Slovenska.

Liturgia bola ozajstným duchovným zážitkom. Pre náš katedrálny zbor sv. Rastislava v Michalovciach to bol obrovský sviatok a česť sprevádzať sviatočné slúženie obidvoch vladykov svojim spevom. Pod precíteným dirigentským vedením nášho bohoslovca Matúša Kostičáka sme nielen spievali, ale užívali sme si do najmenšieho detailu celú liturgiu. Veľmi sme sa tešili aj z účasti cirkevného zboru

HLASY OTCOV PÚŠTE

Boj s pýchou I.



Duchovný život každého kresťana je častokrát preverovaný každodennými a niekedy aj zložitými skúškami viery, aby sa človek mohol posilniť vo svojej viere, prípadne pri opustení Boha navrátiť sa na správnu cestu, cestu spásy. Veľkou duchovnou pomôckou a „príručkou“ v tomto zápase je pre kresťanov Filokalia, u nás známa pod ruským prekladom Dobrotolúbije. Svätý Nikodím Svätohorský, ktorý zostavil toto niekoľko zväzkové dielo v ňom zachytáva duchovné skúsenosti mnohých veľkých otcov Cirkvi, ktorí sa stali vzorom pre život človeka v Christu a s Christom. A tak mnohokrát, keď kresťan hľadá odpoveď na svoje otázky, nachádza ich práve v stopách, ktoré nezničil ani čas, ani nepriateľ Boha a človeka a nedokázal ich zničiť ani samotný človek. Duchovné stopy, ktoré nám rozprávajú o vnútorných bojoch svätých s vlastným rozumom, vôľou a srdcom, nám predkladajú vyšliapaný chodník uprostred nehostinnej púšte, ale s istým cieľom na konci.

Mnohí svätí otcovia sa v duchovnom boji obracajú proti prvému zo všetkých nepriateľov – pýche. Skôr, než človek začne vyvíjať akékoľvek duchovné úsilie, musí sa zriecť všetkého vo svete a zaprieť seba samého. Pretože len úprimne pokorné srdce dokáže počúvať rady Boha, ktorý vie, čo je pre človeka užitočné. Ako poučá svätý Efrém Sýrsky, zlý duch je veľmi ľstivý a veľmi „múdry“ v úsilí zviest človeka. Múdreho uloví múdrosťou, silného silou, bohatého bohatstvom, pekného krásou a umelca umením. Pýcha má mnoho tvárí, ktorými sa ukrýva v srdci človeka. Jednou z nich je jej predzvesť – ctižiadosť. Počiatkom pýchy je zakorenenie ctižiadostivosti, stredom je opovrhnutie bližným, bezostyšné chválenkárstvo a jej koncom je odmietnutie Božej pomoci, spoliehanie sa na vlastné schopnosti. Ako píše svätý Ján Lestvičník, pýcha je zavrhnutie Boha, prehliadanie človeka, matka odsúdenia, vyhľadávanie chvály, odmietanie Božej pomoci, príčina pádu, prameň hnevu, neľudský sudca, koreň potupy. Svätý Ján odporúča svojim žiakom, ako bojovať s ctižiadostivosťou, ktorá pripravuje cestu pýche. „Hanba je

chváliť sa cudzími ozdobami. Ešte horšia nerozumnosť je chváliť sa Božími darmi. Chváľ sa len tými cnosťami, ktoré si získal pred svojím narodením a tie, ktoré si získal až po narodení, daroval ti Boh rovnako ako aj tvoje narodenie... Nedúfaj vo svoje cnosti, kým posledné o sebe nezačuješ od Sudcu, lebo aj v Evanjeliu čítame, že ten, čo bol už na svadobnej hostine, bol spútaný a vyhodený do tmy.“ (Mt 22, 13).

Z rozprávania púštnych otcov sa dozvedáme mnoho udalostí, ktoré nám môžu byť poučením v živote. Jedným z nich je krátky príbeh z Babylonu, ktorý hovorí o poprednom mužovi v meste a jeho dcére posadnutej zlým duchom. Tento muž obľuboval rozhovory s jedným mníchom, ktorý mu poradil, že jeho dcéru môžu uzdraviť len pustovníci, ktorých sám dobre poznal. Ak by ich poprosil, kvôli pokore by neodmietli pomôcť. Poradil mu, aby zašiel na trh, kde predávali svoje výrobky, a keď príde do jeho domu, aby im zaplatil, poprosí ich, aby sa pomodlili nad jeho dcérou. Muž tak urobil. Odišiel na trh a kúpil tovar od žiaka starcov. Vzal ho do svojho domu, aby mu zaplatil. Keď mních vstúpil do domu, prišla k nemu posadnutá dcéra a dala mníchovi facku. Ten podľa Christovho prikázania nastavil aj druhé líce. Vtedy démon vykrikoval a v mukách zakričal: „Vyháňa ma sila Christovho prikázania!“ Vzápätí zlý duch opustil človeka a dievča bolo zdravé. Keď dorazili aj starci a oznámili im, čo sa stalo, oslavovali Boha a volali: „Diablova pýcha padá pred pokorou Christa!“

Skutočne, najväčšou duchovnou zbraňou voči diablu je pokora. Ak človek nepripisuje akýkoľvek úspech sebe, ale v úprimnej pokore Bohu a svojim bližným, démon pýchy sa ho stráni a obchádza ho z veľkej diaľky, pretože neznesie toho, ktorý stojí povýšený na duchovnom piedestáli.

Zo života svätého Lazara, biskupa na Cypre, ktorého kresťania poznajú zo života Isusa Christa (vzkriesenie Lazara), sa dozvedáme, že po svojom vzkriesení sa nikdy nesmiel, pamätajúc na obraz utrpenia, ktoré človeka môže postihnúť, ak nežije svätým životom. Raz, keď prechádzal cez trhovisko, zbadal zlodeja, ktorý ukradol hlinený džbán. Svätý Lazar sa pousmial a poznamenal: „Hľa, hlina kradne hlinu.“ Pokora nedovoľuje človeku povyšovať sa nad ostatných, ale slovami praotca Abraháma mu pripomína, že je „prach a popol“ (1Mjž 18, 27). Bohu milou obetou je skrúšený duch (Ž 50, 19-20). Čím viac sa človek ponizuje a nasleduje Božie prikázania, tým viac ho Boh povyšuje nad ostatných. Svätý Níl Sinajský nám pripomína slová svätého apoštola Pavla o dobrom behu, kedy zabúda na to, čo je za ním a usiluje sa o to, čo je pred ním. Pamätanie na to nám nedovolí chváliť sa dosiahnutým úspechom, ale pokorne sa usilovať o to, čo leží pre nami nedokončené, aby nebolo ukončené skôr, ako bude dokonané, lebo vzíde z toho iba smútok a plač. Takto musíme konať a opakovať si slová Evanjelia: „Som nehodný

služobník. Čo som bol povinný vykonať, to som vykonal.“
(Lk 17, 10). (pokračovanie)

Použitá literatúra:

Добротолубие. Том 2. Украинская православная церковь, Полтавская епархия, Спасо-Преображенский

Мгарский монастырь. 939с. ISBN 966-302-510-7.
Апофегмата : výroky a příběhy poustnich otcu. II. (preklad J. Pavlik). Praha, 2005. 136s. ISBN 80-86882-01-2.

Святитель Иоанн Златоуст. Увещеваю вас возлюбленные (Избранные беседы). Москва 2008. 680с. ISBN 5-87301-177-X.
Pavol Kochan

Bulharsko - Panychída za obeť komunizmu



1. februára bola v patriaršom sobore sv. Alexandra Nevského v Sofii už po tretí krát odslúžená panychída za obeť komunistického režimu počas rokov 1944 – 1989. V r. 2011 bulharský parlament vyhlásil 1. február za deň celonárodnej spomienky týchto obetí. K štátnej spomienke sa každoročne pripája Cirkev. Panychídy sa slúžili po celej krajine, a biskupi sa k spoločnej modlitbe za prenasledovaných komunistickým režimom zišli v hlavnom meste Bulharska, v Sofii.

V tomto roku zádušným obradom predsedal „locum tenens“ - strážca patriaršieho trónu a metropolita varnský Kyril, ktorý sa pri tejto príležitosti prihovoril veriacim. Pripomenul, že najväčšie straty kvôli ateistického režimu pocítila bulharská inteligencia a Cirkev. Najviac boli prenasledovaní kňazi, pričom je oficiálne zaevidovaných 152 prípadov krutého prenasledovania pravoslávnych duchovných, 13 z nich bolo odsúdených na smrť a 13 na doživotie. Metropolita Kyril pripomenul v akých ťažkých podmienkach museli kňazi niesť svoju dušpastiersku službu: bohoslužby a náboženské obrady mohli

byť vykonávané iba v chrámoch, čo komplikovalo vykonávanie cirkevných pohrebov., krstiť sa mohlo len tajne, po nociach. Vladyka Kyril potvrdil, že Posvätná Synoda Bulharskej Pravoslávnej Cirkvi vedie proces prípravy kanonizácie časti prenasledovaných duchovných ako Christových mučeníkov a vyznávačov. -nikodim, Zdroj: cerkiew.pl.



Požehnanie novoročného koláča sv. Vasila Veľkého

Dňa 15. januára 2013 sa na Úrade Eparchiálnej rady Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach konalo požehnanie novoročného koláča sv. Vasila Veľkého pre zamestnancov tohto úradu. Požehnanie vykonal Jeho Vysokopreosvietenosť vladyka Juraj.

Zvyk požehnávať novoročný koláč sv. Vasila Veľkého nie je u nás veľmi známy a väčšinou je v tradícii balkánskych miestnych pravoslávnych cirkví,

najmä Gréckej pravoslávnej cirkvi. Po požehnaní sa tento koláč krája na toľko dielov, koľko je prítomných v dome + jeden diel pre samotný dom, v ktorom sa koná požehnanie. Je ľudovým zvykom, že sa do koláča zapečie aj minca, ktorá prináša tomu, kto si ju v koláči nájde aj požehnanie v nasledujúcom roku a hojnosť pozemských bláh. Tohto roku táto minca pripadla riaditeľovi eparchie, ktorý nosí aj meno sv. Vasiľa.

zdroj: mkpe.orthodox.sk.

ABDIKOVAL RÍMSKY PÁPEŽ BENEDIKT XVI.



Dňa 11. februára 2013 priniesli svetové média správu o rezignácii pápeža Benedikta XVI. z úradu rímskeho biskupa.

„Po opakovanom spytovaní si vlastného svedomia som pred Bohom dospel k istote, že moje sily pre pokročilý vek už nestačia na náležité vykonávanie úradu (...). Som si dobre vedomý, že táto služba svojou duchovnou povahou sa musí vykonávať nielen činmi a slovami, ale aj utrpením a modlitbou“. - povedal Benedikt XVI.

Je to druhý prípad v histórii, kedy pápež dobrovoľne

abdikuje zo svojho úradu. V minulosti podobný krok urobil pápež Celestín V. 13. decembra 1294. Pápež Benedikt XVI. nastúpil na rímsku katedru po zosnulom pápežovi Jánovi Pavlovi II. v máji v r. 2005. Jeho pontifikát končí 28. februára tohto roku.

Benedikt XVI. sa mnohokrát stretol s predstaviteľmi pravoslávnej Cirkvi. Treba pripomenúť, že počas svojej vizity v nemeckom Fryburgu v r. 2011 so sympatiami pripomenul fakt nárastu pravoslávnych v Západnej Európe, pričom iba v Nemecku dnes žije už vyše jeden a pol milióna pravoslávnych veriacich.

Pápež podporoval spoluprácu medzi miestnymi pravoslávnyimi Cirkvami, žičiac úspechu v prípravách panpravoslávneho snemu. Neraz pripomínal, že sa zúčastňoval dialógu medzi Pravoslávím a rímskou Cirkvou už ako profesor, a neskôr mníchovský arcibiskup. „To mi tiež pomáhalo spoznať Pravoslávie a zamilovať si ho“, - povedal Benedikt XVI.. Vyzýval k ďalšiemu teologickému dialógu, zvlášť k reflexii nad rolou biskupa Ríma. Nakoniec, svoju pozíciu, čoho sme svedkami, zademonštroval svojim odstúpením z tejto, doposiaľ v západnom kresťanskom svete, mystifikovanej úlohy.

- nikodim

NOVÝ METROPOLITA AMERIKY A KANADY



Po rezignácii metropolitu Jonáša bol 13. novembra 2012 zvolený nový prvohierarcha Autokefálnej Pravoslávnej Cirkvi v Amerike, ktorým sa stal arcibiskup Tichon.

Samotná intronizácia nového prvohierarchu sa uskutočnila 27. januára 2013 v katedrále sv. Nikolaja vo Washingtone. Slávnosti sa zúčastnilo množstvo veriacich a duchovenstva.

Okrem biskupov Autokefálnej Pravoslávnej Cirkvi v Amerike sa intronizácie zúčastnili aj hierarchovia ďalších miestnych pravoslávnych Cirkvi.

Metropolita Tichon (Marc Mollard) sa narodil 15. júna 1966 v Bostone. Bol pokrstený v Episkopálnej cirkvi v Amerike. Ukončil štúdium románskej filológie a sociológie. V r. 1989 prijal Pravoslávie. V tom istom roku vstúpil do seminára sv. Tichona v South Canaan, a zároveň sa stal poslúšníkom monastiera sv. Tichona Zadonského. Po ukončení teologického štúdia začal vyučovať Starý Zákon v duchovnom seminári, ktoré sám ukončil. V r. 1995 prijal mníšstvo s menom Tichon a o rok neskôr kňazské svätenie. V r. 1998 sa stal igumenom a v r. 2002 archimandritom. 14. februára 2005 bol vysvätený na biskupa Sout Canaan, vikárneho biskupa metropolitu celej Ameriky a Kanady. V máji 2005 bol zvolený za eparchiálneho biskupa Filadelfie a Východnej Pensylvanie. V máji 2012 bol povýšený do hodnosti arcibiskupa. - cerkiew.pl

Za zosnulým kurátorom Gustávom Majvitrom

Smutná udalosť nás priviedla v nedeľu, 20. 1. 2013, do Domu smútku v Michalovciach, na Topolianskej ulici, kde sme sa prišli rozlúčiť so zosnulým veriacim, kurátorom **Gustávom MAJVITROM**, ktorý sa dožil 76 rokov života. Prežil sviatky, ale ďalšiu etapu života v roku 2013 nebolo mu súdené žiť spolu s rodinou a veriacimi na farnosti. Posledné roky mal aj zdravotné problémy, ale odolával im. Vždy nás potešilo, keď zase medzi

nás prišiel a svojim spevom oslavoval na bohoslužbách všemohúceho Boha. Odišiel od nás zaopatrený sviatosťami Pomazania nemocných a sv. Eucharistiou. Všetci sme očakávali, že sa ešte medzi nás vráti do chrámu, kde sa vždy dobre cítil a svojim spevom spieval na slávu Božiu.

Bol to človek pracovitý, čo sa ukázalo aj pri budovaní novej farskej budovy na Topolianskej ulici, kde býval, pri ikonomaľbe chrámu Svätého Ducha v Michalovciach v rokoch 1987 - 1988 a pri výstavbe nového katedrálneho chrámu sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach. Tu veľmi veľa pracoval, odpracoval tu veľa hodín práce, nebránil sa žiadnej práci,

ktorá sa tu vykonávala, lebo sa budovalo svojpomocne. Budoval tieto pamätníky aj on, preto sú aj jeho pamätníkmi. V chrámoch sa bude modliť vždy aj za neho, dokiaľ tieto chrámy budú stáť a budú sa v nich slúžiť bohoslužby. Kvety jeho práce, ktoré tu rozsieval, zostávajú kvitnúť v rodine a medzi nami v novopostavenom chráme sv. Cyrila a Metoda. Rád prichádzal pomáhať rôznym prácam pri chráme bez rozdielu o akú prácu išlo. Rád pomáhal. Dlhé roky pracoval v Michalovskom pivovare a vždy priniesol aj občerstvenie pre ostatných, ktorí pracovali pri chráme.

Bol to dobrý veriaci, ktorý pravidelne chodil do chrámu aj so svojou rodinou na bohoslužby, chrám mu bol druhým domovom. Mal rád chrám a cyrilometodské dedičstvo. S každým dobre spolunažíval, bol obľúbený nielen v rodinnom kruhu, ale aj medzi všetkými ľuďmi, s ktorými sa

stretával. Mal tu veľa dobrých priateľov. Vedel sa rozdávať a v jeho blízkosti sa človek dobre cítil pre jeho dobré srdce a dobré ľudské vlastnosti.

Smútočný obrad vykonali: predstavený katedrálneho chrámu v Michalovciach prof. dekan PBF PU v Prešove, Ján Šafin, ktorý kázal slovo Božie, správca farnosti, prot. Miroslav Janočko, prot. Štefan Horkaj, správca farnosti v Choňkovciach, ktorý sa rozlúčil s rodinou, veriacimi a všetkými prítomnými v mene zosnulého a diakon Róbert Ivan PhD. Modlili sme sa, aby bol Boh k nemu milostivý, odpustil mu všetky jeho hriechy a chyby, aby ho prijal do nebeských pribytkov, ktoré Boh pripravil pre tých, čo Ho milujú a on Boha miloval. Blaženy pokoj a vičná jemu pamjať!

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

„Kto nám môže pomôcť?“ DIABOLSKÉ LEKÁRSTVO

Nedaj Boh, aby sme sa o pomoc obracali k nepriateľovi Božiemu. Koľko len rôznych šarlatánov nám ponúka pomoc, uzdravenie, vyriešenie všetkých našich problémov. Bez hanby nám klamú, že ich schopnosti sú Božími darmi. A ľudia im naslúchajú – a počúvajú ich. A potom? Potom ubiedení, skaličení prichádzajú do cerkvi a sťažujú sa: - „Otče, ... mám neznesiteľné bolesti hlavy, ... neviem prečo, ale mám hrozný strach, ... neviem si nájsť v živote miesta, ... akoby neviditeľné hady sa po mne plazili...“ Neraz sa stáva, že človek už za života hnije od šarlatánskeho liečenia, a o duši ani nehovorím. To znamená diabolské „lekárstvo“.

Koľko ľahkoverných ľudí sa chytí na tieto diablové ponuky ľahko prístupného zdravia a šťastia! Keď som v r. 1990 slúžil v chráme sv. Alexandra Nevského v robotníckej osade Kolyvaň, neďaleko Novosibirska, prišiel za mnou mladý chlapec, sekretár konsomolskej organizácie.

„Otče, stalo sa u nás nešťastie, - hovorí tento mladý muž. - Dievčatá z nášho internátu, Júlia a Xénia, kúpili v Novosibirsku knihu o čiernej mágii, prečítali ako vyvolávať duchov a rozhodli sa vyskúšať to. No a v predchádzajúcu sobotu sa im v noci duchovia skutočne ukázali v hroznom obraze. Ako dievčatá neskôr samé hovorili – Xénia omdlela, a Júlia začala volať o pomoc Boha – „Bože, Bože môj, ... Bože, pomôž nám!“ Vtedy sa „duchovia“ obrátili a zmizli. Od toho času dievčatá nemôžu vôbec spať. Predpísali im síce lieky na spanie, ale ani tie nezaberajú. Sú na pokraji zrútenia. Čo robí otcé? Kto nám môže pomôcť?“

- „Zajtra je nedeľa, - hovorím tomuto mladému mužovi, - prived' ich ráno do chrámu“. - Skutočne, už o siedmej ráno ich sekretár konsomulu priviedol obe do chrámu. Ledva mohli stáť na nohách. Tolko, čo sadli, oči sa im zatvárali. Veď ani nie div, keď celý týždeň nespali. Ale len čo zavreli oči, zrazu sa prestrašené budili – hneď sa pred nimi zjavoval ten strašný obraz duchov, diablov, ktorých samé privolali.

Vyspovedal som ich, prijali Eucharistiu. Keď odchádzali, Júlia sa pýtala:

Otcé, či už budeme môcť vyspať sa?“ - „Uvidíte, že budete“, - odpovedal som.

Za krátky čas ma pozvali do internátnej školy, kde sa Júlia a Xénia učili za tlačiarov. Na tomto stretnutí sa zozbieralo okolo 25 mladých. Rozpovedal som im o Bohu, o moci Božej, o hriechu a jeho pôsobení na našu dušu. Nakoniec som sa spýtal Júlie a Xénie: „No, ako? Vyspali ste sa?“ - „Ach, otcé, - začala Júlia, - ešte sme len vyšli z cerkvi, prespali sme v aute celú cestu domov. A keď sme prišli na internát, spali sme celý deň a celú noc, ledva nás zobudili na vyučovanie...“

Vtedy som si pomyslel, aká poučná je táto skúsenosť. A tak som sa rozhodol napísať o nej a poslať do regionálnych novín, kde občas publikovali moje príhovory na sviatky. Odpísali mi, že „tento nevedecký argument je zamálo“. ... Svedectvo dvoch živých svedkov, ktorí vo svojom živote doznali vplyv diavla na dušu nestačí... Nečudo, veď v tom čase ešte všetky úrady mali obsadené „súdrhovia“. Zvláštne len, že kortešovačky šarlatánov a pozvánky na rôzne uzdraviteľské seansy tieto noviny (tak ako mnohé ďalšie) už v najbližšom výtlačku nemali problém zverejniť...

Z knihy protojereja Valentína Birjukova, *Nevymyslené histórie*
- Na tejto zemi sa iba učíme žiť... Preklad otec Nikodim



Posvätenie nového Antiminsu v Zemplínskej Širokej



Dňa 13. januára 2013 Jeho Vysokopreosvietenosť Juraj, arcibiskup michalovsko-košický, navštívil Pravoslávnu cirkevnú obec Zemplínska Široká, aby posvätil nový antimins pre náš chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky. Po privítaní vladyku p. Humenským a správcom PCO, jerejom Marekom Gubíkom, náš archijerej ešte pred začiatkom bohoslužby posvätenia dôkladne a veľmi podrobne vysvetlil všetkým prítomným funkciu antiminsu, ako aj postup a históriu obradu posvätenia. Tento obrad sa začína na začiatku sv. liturgie a pokračuje osobitými modlitbami a prosbami, počas ktorých sa antimins posväčuje, umýva ružovou vodou, pomazuje Sv. Myrom a vkladajú sa doň mošči (ostatky svätých) a končí tropármi „Svjatiji mučenicí“ a „Isajje likuj“.

Počas spievania tropárov vladyka spolu s miestnym správcom PCO trikrát slávnostne niesli nový antimins okolo sv. prestola. Potom nasledovala Trojsvätá pieseň a pokračovala ďalej sv. liturgia. Do nového antiminsu vladyka vložil mošči Sv. betlehenských detí, ktoré vybral zo starého antiminsu. Na záver sa vladyka ešte raz prihovoril k veriacim a zakončil túto malú slávnosť dlhým a slávnostným Mnoholetstviem. Is Polla Eti Despota!

jerej Marek Gubik

Podakovanie

Pravoslávna cirkevná obec v Zemplínskej Širokej týmto vyjadruje poďakovanie za finančnú podporu na rekonštrukciu farskej budovy cirkevným obciam, ako aj veriacim, ktorí vypočuli našu prosbu a podali pomocnú ruku na dokončenie nášho diela.

PCO Strážske - 50 €,
rodina Štefanová, Ložín - 50 €,
p. Lastivka Daniel - 15 €

Za túto ich pomoc vyslovujeme ešte raz srdečné **ĎAKUJEME** a prosíme všetkých, ktorým Boh požehnal a majú možnosť nám pomôcť, aby tak urobili a poslali svoje dary na č. účtu: 4272031001/5600 v Prima Banke.

Správca PCO a veriaci cirkevnej obce Zemplínska Široká.



PRAMEŇ PRAMEŇ - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** SOŠ sv. Cyrila a Metoda Michalovce **Tlač:** Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.